

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 14-12-67741-ורדי נ' פורת

תיק חיצוני:

לפני **כבוד השופט עמית יריב**

תובע **אופיר ורדי**

נגד

נתבעת **דניאל פורת**

פסק דין

- 1
- 2 1. לפנני תביעה שהוגשה מכוח סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982
- 3 (להלן: "חוק הספאס" או "החוק"). התובע טוען, כי:
- 4 "אדגיש כי הנתבעת מפציצה אותי בפרסומות, על אף שאף פעם לא מסרתי לה את
- 5 כתובת המייל שלי, ובוודאי לא נתתי לה רשות לשלוח אליי פרסומות, ומן הראוי
- 6 להפסיק את תופעה מטרידה זו".
- 7 התובע הגיש תביעתו בגין אחת עשרה הודעות דואר אלקטרוני לא רצויות.
- 8 2. בכתב הגנתה, שהוגש יום לפני מועד הדיון, העלתה הנתבעת שלוש טענות עיקריות:
- 9 א. העדר יריבות א' – וזאת מאחר שלשיטתה, "שולחת ההודעה" כמשמעה בחוק
- 10 הספאס היא חברה שהנתבעת היא בעלת המניות בה, ולא הנתבעת עצמה;
- 11 ב. העדר יריבות ב' – וזאת מן הטעם שלשיטת הנתבעת, לא הוכיח התובע כי כתובות
- 12 הדואר האלקטרוני שאליהן נשלחו ההודעות הן כתובות השייכות לו;
- 13 ג. העדר עילה – וזאת מן הטעם שלשיטת הנתבעת, התובע נרשם מיוזמתו לרשימות
- 14 התפוצה באתר.
- 15 3. להשלמת התמונה יוער, כי מאחר שכתב ההגנה הוגש רק ערב הדיון, ומאחר שהתובע ציין כי
- 16 קיבל את כתב ההגנה בבוקרו של הדיון, ולא הספיק "להתעמק בו", הצעתי לתובע לעצור
- 17 את הדיון, ולחדשו כעבור זמן, על מנת שיוכל ללמוד את כתב ההגנה לעומקו. התובע דחה
- 18 הצעה זו (עמ' 1 לפרוטוקול, ש' 28 – 29).

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 14-12-67741-ורדי נ' פורת

תיק חיצוני:

- 1 **לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועיינתי בחומרים שבתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי דין**
2 **התביעה להידחות.**
- 3 .5. אשר לטענות להעדר יריבות מחמת האישיות המשפטית הנפרדת של החברה, אזי לנוכח
4 הוראות סעיף 30א (ח) לחוק הספאס, חלה אחריות אישית גם על מנהלת החברה, קרי –
5 הנתבעת. על כן אין לקבל טענת העדר יריבות זו.
- 6 .6. לטענת העדר יריבות מאחר שהתובע לא הוכיח את בעלותו בכתובת הדואר האלקטרוני –
7 לטענה זו יש מקום, וראוי היה לצרף לכתב התביעה ולחומר הראיות מטעם התובע גם
8 אישור על בעלות בכתובת הדואר האלקטרוני, זאת בין היתר לאור הוראות סעיף 22
9 לפקודת הנזיקין, אשר אינה מתירה "המחאה" של זכות התביעה בנזיקין.
- 10 אלא שסוגיה זו טעונה בחינה רחבה יותר, אשר אינה נצרכת בענייננו, שכן דין התביעה
11 להידחות בהעדר עילה, ומאחר שהתביעה כולה הוגשה שלא בתום לב, כפי שיבואר להלן.
- 12 .7. טענתו היסודית של התובע היא, כי הוא לא מסר את כתובת הדואר האלקטרוני שלו
13 לנתבעת או לחברה שבבעלותה, ולא ביקש מעולם להצטרף לרשימות התפוצה (וראו לעניין
14 זה המבוא לכתב התביעה, וכן סעיף 6 לכתב התביעה).
- 15 אלא שהנתבעת הציגה – הן בכתב ההגנה מטעמה והן במסגרת מוצג נ/1 – הודעות
16 שהתקבלו אצלה משרת הדואר המקושר לאתר, ובו עולה כי בעל חשבונות הדואר
17 האלקטרוני המוזכרים בתביעה **נרשמו** לרשימת התפוצה ואישרו את התקנון. יודגש, כי
18 אילו התנהל ההליך בבית משפט השלום, אפשר שהיה קושי ראייתי לקבל מסמכים אלה
19 כראיות, אולם על פי סעיף 62 (א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד – 1984: "בית
20 משפט לתביעות קטנות יהיה רשאי לקבל ראיה אף אם לא היתה קבילה בבית משפט אחר",
21 כך שאין מניעה להסתמך על הודעות הדואר לראיה, מה גם שטענותיו של התובע ל"זיוף"
22 נטענו בעלמא, ללא כל תימוכין, וכאמור, הנתבעת דחה הצעה לעכב את הדיון על מנת שיוכל
23 לבחון את החומר ביתר קפידה.
- 24 .8. משעה שנקבע, כי התובע בעצמו – ולכל הפחות בעליהם של חמשת החשבונות שבגינם
25 הוגשה התביעה – נרשמו באופן אקטיבי לרשימת התפוצה של הנתבעת, ומשהצהיר התובע
26 כי לא ביקש להסיר את שמו מרשימת התפוצה (וראו לעניין זה עמ' 1 לפרוטוקול, ש' 9 –
27 10), הרי שעצם הגשת התביעה נגועה בחוסר תום לב כבד, וממילא משוללת עילה.
28 על כן התביעה נדחית במלואה.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 14-12-67741-14 ורדי נ' פורת

תיק חיצוני:

- 1 .9. ומכאן לשאלת ההוצאות.
- 2 חוק הספאם מסר בידי הצרכנים ומשתמשי האינטרנט כלי אכיפה חשוב ומשמעותי. אף
- 3 שניתן להתווכח אם סוגיית "דואר הזבל" היא הסוגיה הבוערת ביותר בעולם הצרכנות
- 4 הישראלית, אזי משעה שנתן המחוקק את דעתו לעניין, וחוקק את שחוקק, הופך דיון כזה
- 5 לתיאורטי במידה ידועה.
- 6 נראה כי גם בית המשפט העליון מתייצב לצד המחוקק, ורואה בתופעת דואר הזבל תופעה
- 7 שיש לעקרה משורש. ההלכה שיצאה מלפני בית המשפט העליון ברע"א 1954/14 חזני נ'
- 8 הנגבי (2014) (להלן: "עניין חזני") נתנה, ללא ספק, רוח גבית לתובעים המבקשים להם
- 9 אכיפה אזרחית בגין המטרד. משעה שקבע בית המשפט העליון כי "הספאם מהווה מטרד
- 10 ציבורי הגורם לנזקים רחבי היקף" (הלכת חזני, פסקה 2 לפסק דינו של כב' השופט ע'
- 11 פוגלמן), על שופט השלום היושב בבית המשפט לתביעות קטנות לכופ ראשו ולפעול על פי
- 12 ההלכה הפסוקה לעניין זה.
- 13 אלא שהוראותיו הברורות של חוק הספאם, אשר קיבלו "רוח גבית" בפסיקת בית המשפט
- 14 העליון בעניין חזני, הביאו להצפת בתי המשפט – בעיקר בתי המשפט לתביעות קטנות,
- 15 ובמידה פחותה במעט גם בתי משפט השלום במסגרת של הליכים בסדר דין מהיר –
- 16 בתביעות "ספאם".
- 17 על עובדה זו כשלעצמה אין להליון, שכן משקבע המחוקק כי "דואר זבל" הוא, ככלל, אסור;
- 18 ומשפסק בית המשפט העליון כי מדובר במטרד ציבורי מזיק, הראוי לטיפול, יבורכו אותם
- 19 אבירי שלטון החוק, השמים נפשם בכפם ויוצאים למאבק בממטירי דואר הזבל.
- 20 כב' השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין היה ער לעניין זה, ובפסק דינו ברע"א 2904/14
- 21 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ (2014) ציין:
- 22 "ברי, כי סעיף 30 לחוק התקשורת מעודד הלכה למעשה הגשת תביעות רבות
- 23 מכוחו, בקלות יחסית, ואין זה פלא כי יש אשר אולי יראו בכך מקור הכנסה נאה
- 24 בטרחה מועטה"
- 25 אלא שכב' השופט רובינשטיין רואה בחשש זה עניין טפל לחשיבות המהותית שהוא רואה
- 26 במלחמה בדואר הזבל. בפסק הדין בעניין חזני נראה שעמדתו של בית המשפט העליון
- 27 נוקבת עוד יותר, שכן בית המשפט העליון רואה ב"מקור ההכנסה" הפוטנציאלי של הגשת
- 28 תביעות מסוג זה לא "רע הכרחי", כי אם טוב ממס:

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 14-12-67741-ורדי נ' פורת

תיק חיצוני:

1 "כשמדובר בתביעה אישית לפי סעיף 30א (י) לחוק, סכום הפיצוי שייפסק אינו קשור
2 בנזק שנגרם בפועל, אלא נועד כשלעצמו לתמרץ הגשת תביעות יעילות. במובן זה יש
3 לראות בפיצוי מעין "גמול מיוחד" לתובע המייצג. נזכיר כי תביעה אישית כאמור
4 יכולה להיות מוגשת בגין הפרות אחדות שהפיצוי המרבי שניתן לפסוק בגינן אינו
5 עולה על אלפים בודדים של שקלים. אשר על כן, ואף שככלל עלויות ניהול ההליך
6 צריכות להיות סבירות ומידתיות בהתחשב בשווי הסכום [...], הרי שתכליותיה
7 המיוחדות של תביעה לפי חוק הספאם מוליכות למסקנה כי יש לפסוק שכר טרחה
8 והוצאות בסכום שבמכלול יהפוך את הגשתה לכדאית." (עניין חזני, פסקה 10 לפסק
9 דינו של כב' השופט פוגלמן).

10 ועוד:

11 "מטרת הפיצוי אינה להשיב את מצבו של התובע לקדמותו (שהרי אין להתחשב
12 בשיעור הנזק שנגרם לו), כי אם לאכוף את החוק, להרתיע את הנתבע ולתמרץ הגשת
13 תביעות יעילות." (עניין חזני, פסקה 9 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן).

14 10. מכאן שלתובעים על פי חוק הספאם יש תמריץ כלכלי מובהק וברור להגיש תביעות. אל מול
15 תמריץ זה, אשר נועד, כפי שציין כב' השופט פוגלמן, לתמרץ הגשת "תביעות יעילות",
16 עמדתי היא שיש לקבוע מנגנון נגדי, אשר ייצור תמריץ שלילי להגשת תביעות סרק. הטעם
17 לכך הוא כפול.

18 ראשית, מנגנון הפיצוי הקבוע בחוק הספאם נועד ליצור "אכיפה אזרחית". יתרונה של
19 אכיפה אזרחית, בוודאי כשהדברים נוגעים לדיני צרכנות, הוא ברור מבחינה ציבורית. הוא
20 יוצר "מכפיל כוח" באכיפתן של הוראות חוק אשר לרשויות המדינה אין די משאבים על
21 מנת לאכוף אותן, ומאפשר לאזרח שנפגע מעולה כאמור לדרוש "תיקון" מבלי להיות תלוי
22 בגורמי חקירה או תביעה.

23 אלא שמי שמבקש לאכוף את החוק, מי שאוחז בתרמילו את סמכויות האכיפה, צריך
24 להקפיד לעשות בו שימוש נכון, זהיר – ובתום לב, וזאת בעיקר משום שלא רק את עניינו
25 שלו הוא מביא אל בית המשפט, אלא עניין ציבורי. ועל כן, ככל שתידחה תביעתו – לא עניינו
26 שלו לבדו הוא הסופג מכה, אלא עניינו של הציבור כולו.

27 שנית, כפי שצינתי לעיל, חוק הספאם, ובעיקר פסק הדין בעניין חזני, הביא ל"מבול" של
28 תביעות מסוג זה המוגשות לבתי המשפט השונים. העלויות הנמוכות יחסית של ניהול הליך
29 "ספאם" בבית המשפט לתביעות קטנות, יחד עם הסיכוי הגבוה לפיצוי יוצרים חשש ממשי
30 להגשת תביעות סרק טורדניות. אני סבור, כי לצד פיצוי ראוי והולם במקרים שבהם הוכחו

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 14-12-67741-12 ורדי נ' פורת

תיק חיצוני:

- 1 יסודותיה של העוולה לפי חוק הספאם, לרבות פסיקת הוצאות בשיעור מתאים (וראו לעניין
2 זה את פסק הדין בעניין חזני, שבו נערך ניתוח מפורט של השיקולים בפסיקת הוצאות
3 ההליך), כאשר מתברר שתביעתו של התובע – תביעת סרק היא, וכי הוגשה שלא בתום לב –
4 יש לפסוק הוצאות בשיעור ריאלי, תוך התחשבות בהטרדת הנתבעים ובנזק הפוטנציאלי
5 למאבק בתופעת הספאם – נזק שנגרם בכל פעם שנדחית תביעה מסוג זה.
- 6 11. מלכתחילה סברתי, שכאשר מוגשת תביעה מסוג זה – שבה טוען התובע כי לא נרשם
7 לרשימת תפוצה, ומתברר שאכן נרשם אליה, וזאת על מנת לעשות רווח של 11,000 ₪ על
8 חשבון הנתבעת, יש מקום לפסוק את מלוא הרווח הפוטנציאלי כהוצאות לטובת הצד
9 שכנגד, ולחייב בהוצאות בשיעור של 11,000 ₪.
- 10 עם זאת, לא ניתן להתעלם מן העובדה שהנתבעת הגישה את כתב הגנתה באיחור ניכר, וכי
11 שיעור ההוצאות הראוי לטעמי חורג מן המקובל במסגרת של בתי המשפט לתביעות קטנות.
- 12 12. על כן, התביעה נדחית במלואה. התובע יישא בהוצאות הנתבעת בסך 5,000 ₪. סכום זה
13 יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

14 **בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו בתוך 15 ימים מהיום.**

15 ניתן היום, כ"ט כסלו תשע"ו, 11 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.

16

עמית יריב, שופט

17

18